

Dzień dobry na kolejnych zdalnych zajęciach z etyki

Dziś spotkanie z filozofem i kognitywistą dr Samem Harrisem

https://www.ted.com/talks/sam_harris_science_can_answer_moral_questions?language=pl

Spróbujcie nam odpowiedzieć na pytanie, czy nauka może nam pomóc w rozwiązywaniu problemów moralnych.

Harris zwraca uwagę, że nie będziemy znać naszych powinności wobec świata, jeśli nie znamy tego świata.

Nauka to bardzo młode przedsięwzięcie. Ma około 300 lat zaledwie. W tym czasie dowiedzieliśmy się olbrzymiej ilości rzeczy o świecie, o których nie mieli pojęcia nasi przodkowie, gdy tworzyli podwaliny pod współczesne systemy etyczne.

Twierdzi się, że nauka może nam powiedzieć co cenimy, nie może nam powiedzieć, co powinniśmy cenić. Może określić jakie mamy wartości moralne, nie może powiedzieć jakie powinniśmy mieć. W filozofii ten problem sformułowany został przez angielskiego myśliciela Davida Hume'a w XVIII wieku i znana jest pod nazwą **Gilotyny Hume'a**. Hume zauważył, że nie da się wyciągnąć zdań o powinnościach ze zdań dotyczących faktów.

Problem Gilotyny Hume'a jest ważnym problemem meta-etycznym, czyli dotyczącym samych podstaw wnioskowania moralnego.

Np. z tego, że w Afryce dzieci cierpią głód nie da się logicznie wyciągnąć wniosku, że dzieciom w Afryce należy pomóc.

Albo; z tego, że ktoś wierzy, że istnieje Bóg nie wynika logicznie, że należy słuchać poleceń kapłanów lub innych autorytetów.

Albo; z tego, że widzę bezdomnego na ulicy, nie wynika logicznie, że należy bezdomnemu wrzucić parę złotych do kapelusza.

Oczywiście, że ludzie i tak wyciągają wnioski o powinnościach ze zdań o faktach. Nie znaczy to też, że czynią źle. Znaczy to tylko, że nie mogą powoływać się na logiczny związek faktów ze zdaniem o wartościach (moralnych).

Ten problem dotyczy zarówno twierdzeń wynikających z wierzeń religijnych, jak też twierdzeń naukowych. W dzisiejszym spotkaniu sam Harris będzie próbował nas przekonać, że Gilotyna Hume'a jest błędnym ograniczeniem w kontekście współczesnych. Zapraszam

Uwagi:

W tłumaczeniu pojawia się w miejscach w których Harris mówi o actual facts statements(**zdaniach o faktach**) pojawia się określenie „roszczenia”, to chyba nie najlepsze tłumaczenie

gdy autor mówi „well being” (tłumaczone tu jako dobre samopoczucie) powinno być dobrostan. **Dobrostan** to stan pełnej równowagi każdego żyjącego organizmu. Naukowcy mówią też o „**równowadze homeostatycznej**”.

Słowniczek:

Obiektywizm – stanowisko filozoficzne głoszące, że przedmiot poznania istnieje poza podmiotem poznającym i niezależnie od niego. Bezstronność, postawa badawcza wolna od przesądów i uprzedzeń.

Religijny demagog – przywódca religijny odwołujący się najczęściej do emocji wyznawców (często do złych emocji takich jak strach, nienawiść, pogarda i obrzydzenie) w celu osiągnięcia

celów politycznych (dla władzy). Zwykle powołuje się przy tym często na pseudoargumenty i twierdzenia nie mające poparcia w rzeczywistości.